

שיעור קיג

מ"ע צה. צב. מל"ת רט.

מצוה צה היא שצונו לדון בהפרת נדרים, כלומר התורה שהורונו לדון בדינין ההם, ואין הענין שנתחייב להפר על כל פנים, וזהו הענין בעצמו הבן ממני כל זמן שתשמעני מונה דין אחד מהדינין כי אין צווי בפעולה מהפעולות בהכרח ואמנם המצוה היא בהיותנו מצוים שנדון בדין זה בדבר זה. אמנם היות הבעל והאב מפירין הנה כבר התבאר בכתוב, ובאה הקבלה שחכם גם כן מתיר הנדר וגם כן לשבועה, והרמז על זה באמרו לא יחל דברו הוא אינו מחל אבל אחרים מחלין לו. ובכלל הנה אין ראיה על זה מן הכתוב והם אומרים היתר נדרים פורחין באויר ואין להם על מה שיסמוכו אלא בקבלה האמתית. וכבר התבאר משפטי מצוה זו במסכת נדרים. (ראשי המטות, הלכות נדרים פ"ב):

מצוה צב הוא שצונו שהנזיר יגדל שער, והוא אמרו יתברך גדל פרע שער ראשו. ולשון מכילתא קדוש יהיה גדל בקדושה גדל פרע מצות עשה ומנין בלא תעשה תלמוד לומר תער לא יעבור על ראשו. ושם נאמר הוא מה שנתתי בעשה, החופף באדמה והנותן סמנין, כלומר שהנזיר שם בראשו להשיר השער לא יהיה אז עובר על מצות לא תעשה כי הוא לא העביר כעין תער, ואמנם עבר על מצות עשה והוא גדל פרע וזה לא גדל ולא הבא מכלל עשה עשה, והוא כמו שהוא שרש אצלנו. וכבר התבאר דיני מצוה זו במסכת נזיר. (נשא את ראש, הלכות נזירות פרק א'):

מצוה רט הזהיר הנזיר מלגלח. והוא אמרו תער לא יעבור על ראשו. ומי שגלח גם כן ראש הנזיר לוקה כמתגלח ומעת שגילח שער אחת לוקה. וכבר התבאר משפטי מצות נזיר כלם במסכת נזיר. (שם, שם):